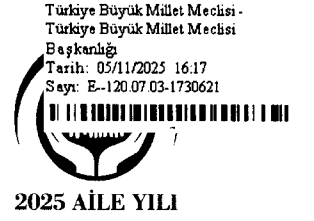

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-21722423

Konu : Soru Önergesi (7/24784)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/24784
GK 120

İlgi : 07.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1594392 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Muğla Milletvekili Sayın Gizem ÖZCAN'a ait 7/24784 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/24784) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C99AA418-62C7-4E34-B280-BA0D7991F45B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 85

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN GİZEM ÖZCAN'A AİT 7/24784 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

2023/2024 döneminde portakal yeterlilik oranı %141, limon yeterlilik oranı ise %138'dir. 2024 yılında ise haziran ve temmuz ayında gerçekleşen yüksek sıcaklıklar nedeniyle portakal ve limonda rekolte kaybı yaşanmıştır.

2024 yılında portakal üretimi 1,6 milyon ton, limon üretimi ise 1,7 milyon ton oranında gerçekleşmiştir. Limon ve portakalda yeterlilik oranlarının yüksek olması nedeniyle tüketimde ve ihracatta sorun yaşanmamıştır.

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, üretim maliyetlerinin karşılanmasına katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak çiftçilere arz açığı olan ve stratejik öneme sahip ürünler öncelikli olmak üzere bitkisel üretim desteklemeleri verilmektedir.

2025-2027 yıllarını kapsayan bitkisel üretim yeni destekleme modeli kapsamında ise girdi maliyetlerinin azaltılmasına yönelik olarak mazot maliyetinin yüzde 50'si, gübre maliyetinin yüzde 25'i temel destek olarak ödenecektir. Aynı zamanda sertifikalı fidan kullanım desteği, organik tarım desteği/iyi tarım uygulamaları destekleri, katı organik organomineral gübre desteği, biyolojik ve/veya biyoteknik mücadele desteklerinden de yararlanmaya devam edeceklerdir.

Portakal, mandalina ve limon üreticilerine temel destek kapsamında dekara 244 TL verilecektir. Temel desteğe ilave olarak;

- Bireysel ürün sertifikalı organik tarım için dekara 292,8 TL,
- Üretici grubu ürün sertifikalı organik ürün için dekara 146,4 TL,
- Bireysel ürün sertifikalı iyi tarım uygulaması için dekara 170,8 TL,
- Üretici grubu ürün sertifikalı iyi tarım için dekara 85,4 TL ve
- Sertifikalı fidan kullanım desteğinde standart fidan için dekara 488 TL, sertifikalı fidan için ise dekara 1.220 TL destekleme ödemesi yapılacaktır.

Bununla beraber, 10394 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar 14.09.2025 tarihinde Resmî Gazete 'de yayımlanmıştır.

Karar ile 2026 yılı bitkisel üretim desteklerinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- 2026 üretim yılı için destek katsayı değeri bir önceki yıla göre %27 artırılarak dekara 310 TL olarak belirlenmiştir.
- Kapalı ortam bitkisel üretime yönelik genç ve kadın çiftçilere ilave destek verilecektir.
- Mısır (dane) ürünün destekleme kategorisi 1. kategoriden 2. kategoriye yükseltilmiştir.
- Hayvancılıkta dane yem ihtiyacını karşılamak amacıyla yulaf, çavdar ve tritikale ürünlerinde yeşil otun yanı sıra dane üretimi de destek kapsamına alınmıştır.
- Hububat üretiminde sertifikalı tohum kullanımının artırılması amacıyla bir önceki yıla göre destek katsayısı artırılarak 0,56 belirlenmiştir.
- Soya üretimini teşvik amacıyla mevcut sertifikalı tohum desteğine ek, yurt içinde ıslah edilip tescil edilen ve yine yurt içinde üretilerek sertifikalandırılan tohumların kullanımı halinde ilave destek sağlanacaktır.
- Organik tarım desteğinde, 1. derece tarımsal amaçlı üretici örgütlerine üye çiftçilere, destek katsayısının yüzde 25'i oranında ilave destek verilecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Katı organik-organomineral desteğinde 0,21 olan katsayı, 0,32'ye çıkarılmıştır.
- Biyolojik/biyoteknik mücadele desteği birim fiyatları yüzde 21 artırılmıştır.
- Yıl boyunca (12 ay) hizmet sunan serbest tarım danışmanları ile ziraat odaları ve üretici örgütlerinde istihdam edilen danışmanlara verilen tarımsal yayım ve danışmanlık desteği, bir önceki yıla göre yüzde 17,5 artırılarak 2025 için 345.450 TL olarak ödenecektir.

Meyve yetiştiriciliği ve bağcılık konularında 40.000.000 TL üst limite kadar %50-100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredisi kullanabilmektedir.

Üreticilerimiz temel bitkisel konularında ise 300.000 TL'ye kadar sıfır faizli, 300.000 TL'nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL'ye kadar %50-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir.

Narenciye üretimi ile ilgili olarak, iklim değişikliği ve kuraklık gibi çevresel faktörlerin etkilerini azaltmaya yönelik olarak bireysel sulama sistemleri yatırımlarına 2007 yılından itibaren %50 hibe desteği verilmektedir.

Ayrıca basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına 15 milyon TL üst limite kadar %100'e varan faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır. Bitkisel üretim konularında işletme kredi/finansman kullandırılmalarında basınçlı sulama sistemi kullanımında ilave %10 faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

Üreticilerin tarımsal üretime yönelik kredi/finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Kararlar kapsamında tarımsal amaçlı örgütler (tarımsal amaçlı kooperatifler, tarımsal üretici birlikleri) Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansman imkânından yararlanmaktadır.

8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu Kararlara dayanılarak hazırlanan 2024/15 sayılı "Tarımsal Üretime Dair Faiz/Kâr Payı Destekli Yatırım Ve İşletme Kredisi/Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği" nin 33'üncü maddesi birinci fıkrasında "Kararlar kapsamında işletme ve/veya yatırım kredi/finansmanı kullandırılacak tarımsal amaçlı örgütler içerisinde kooperatiflerin asgari otuz ortaklı; diğer yetiştirici ve üretici birliklerinin ise asgari on altı üyeli olması gerekir." hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca söz konusu Tebliğ'in 27'nci maddesi ikinci fıkrasında "Bu kapsamdaki kredi/finansmandan yararlanacak gerçek ve tüzel kişi işletmelerin "mikro işletme" veya "küçük işletme" ölçeğinde olması gerekir. Tarımsal amaçlı örgütler söz konusu ölçek sınırlamasından muaftır." hükmü bulunmaktadır.

Bakanlığımızca "Tarımsal Örgütlerin Pazarlama Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi Projesi" yürütülmektedir. Proje kapsamında ülkemizde belirlenen pilot bölgelerde etkin ve aktif üretim yapan tarımsal örgütler (kooperatif ve üretici örgütleri) belirlenmiş, tespit edilen tarımsal örgüt yönetici ve üyelerine pazarlama ve pazarda markalaşmanın önemine yönelik eğitimler verilmiş, bölgesel ve yerel pazarlama stratejileri, e-ticaret, bütünsel pazarlama iletişimi, proje döngüsü, kooperatifçilik, coğrafi işaret, kooperatiflerde denetim ve sahada yaşanan deneyimler ile gıda mevzuatı konularında katılımcıların bilgilendirilmeleri ve örnek kooperatiflerin yerinde görülmesi sağlanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu kapsamda kooperatif ürünlerinin pazarlanması ve pazara ilişkin taleplerine yönelik olarak pilot kooperatifler ve perakende zincir mağazalar arasında iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla organizasyonlar düzenlenerek, marketlerin kooperatif ürünlerini almaları yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

Ülkemizin diğer turunçgil bölgelerinde olduğu gibi Muğla ili özelinde de teknik destek sağlanması ve üretimin geliştirilmesi amacıyla Ar-Ge çalışmaları devam etmektedir. Ar-Ge çalışmalarında biyotik-abiyotik stres koşullarına ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini azaltmaya karşı öncelikler dikkate alınarak yeni çeşit ve anaç geliştirmeye yönelik ıslah çalışmaları ağırlıklı olarak yürütülmektedir. Bu doğrultuda 2020 yılında çok çekirdekli olan Bodrum (Yerli) mandarininden daha kaliteli ve çekirdeksiz olarak ıslah edilen Ertuğrul Bey mandarini geliştirilmiştir.

İklim değişikliği ve kuraklığın su kaynaklarına ve dolayısıyla tarımsal üretim üzerindeki etkilerini azaltmaya yönelik olarak, Bakanlığımızca nehir havzaları ölçeğinde su kaynaklarına yönelik etkiler belirlenmiş ve uyum faaliyetleri planlanmıştır. Bu kapsamda, tarımsal üretimde su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla “Kuraklık Yönetim Planları” hazırlanmış ve bu planlar doğrultusunda su verimliliğini artırıcı tedbirler belirlenmiştir. Muğla ilinin de yer aldığı “Batı Akdeniz Havzası Kuraklık Yönetim Planı” çerçevesinde, su tasarrufunu teşvik eden sulama yöntemleri, kuraklığa dayanıklı tarım uygulamaları ve alternatif su kaynaklarının kullanımı gibi önlemler uygulanmaktadır. Ayrıca, kuraklık krizinin önceden öngörülerek yönetilmesi amacıyla “Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sistemi” oluşturulmakta olup 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu stratejiler ile tarımsal üretimin iklim değişikliğine karşı daha dayanıklı hale getirilmesi ve üreticilerin değişen iklim koşullarına uyum sağlaması hedeflenmektedir.